

WYMAGANIA Z HISTORII DLA KLASY 4 SZKOŁY PODSTAWOWEJ

SZKOŁA PODSTAWOWA im. Św. Jana Pawła II w Chomranicach

ROK SZKOLNY: 2024/25

Wymagania na oceny uwzględniają zapisy podstawy programowej z 2017 r. oraz zmiany z 2024 r., wynikające z uszczuplonej podstawy programowej

WYMAGANIA ŚRÓDROCZNE

OCENA DOPUSZCZAJACA

UCZEŃ:

- przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: współczesność, przeszłość, historia, legenda, baśń
- przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminami: ojczyzna, patriotyzm
- podaje przykłady pamiątek rodzinnych
- przy pomocy nauczyciela posługuje się terminem symbole narodowe
- wskazuje na mapie państwo polskie i jego granice
- określa, w którym wieku miało miejsce dane wydarzenie
- przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: mapa, plan
- wie, kto był pierwszym historycznym władcą Polski
- wie, kto był pierwszym królem Polski
- przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: uniwersytet, żak
- charakteryzuje postać Władysława Jagiełły i Jadwigi
- przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem: astronomia
- wie, kim był Mikołaj Kopernik

OCENA DOSTATECZNA

UCZEŃ:

- poprawnie posługuje się terminami: archeologia, źródła historyczne
- poprawnie posługuje się terminami: ród, drzewo genealogiczne,
- przygotowuje drzewo genealogiczne najbliższej rodziny
- poprawnie posługuje się terminem: naród
- przedstawia polskie symbole narodowe
- przedstawia najważniejsze święta państwowe

- wskazuje na mapie stolicę państwa
- oblicza upływ czasu między wydarzeniami, w ramach obu er
- wyjaśnia pochodzenie nazwy „Polska”.
- zna wydarzenia związane z datami: 1000, 1025,
- charakteryzuje misję św. Wojciecha
- wyjaśnia powiedzenie: Zastał Polskę drewnianą, a zostawił murowaną
- zna wydarzenia związane z datą: 1385
- wskazuje na mapie Królestwo Polskie oraz obszar Wielkiego Księstwa Litewskiego.
- zna wydarzenia związane z datami: 1410

OCENA DOBRA:

UCZEŃ:

- wskazuje różne przykłady źródeł pisanych i niepisanych
- podaje przykłady regionalnych tradycji
- wskazuje na mapie główne krainy historyczne Polski oraz największe miasta
- podaje cezury czasowe epok historycznych
- określa początek i koniec wieku
- wyjaśnia, czym jest kartografia
- zna wydarzenia związane z datami: 966
- przedstawia przyczyny i skutki zjazdu gnieźnieńskiego
- wymienia główne reformy Kazimierza Wielkiego
- wymienia postanowienia unii w Krewie
- opisuje przebieg bitwy pod Grunwaldem
- wie, gdzie urodził się Mikołaj Kopernik oraz gdzie znajduje się jego grób.

OCENA BARDZO DOBRA:

UCZEŃ:

- omawia rolę źródeł historycznych w procesie poznawania dziejów
- poprawnie posługuje się terminem: ”mała ojczyzna”, polonia
- wyjaśnia okoliczności ustanowienia roku 1 i podziału na dwie ery
- oblicza upływ czasu między wydarzeniami, w tym na przełomie obu er

- rozróżnia mapę geograficzną, polityczną, historyczną
- przedstawia najważniejsze konsekwencje przyjęcia chrztu
- zna wydarzenia związane z datami: 1002-1018
- wyjaśnia znaczenie koronacji Bolesława Chrobrego
- opisuje zjazd monarchów w Krakowie
- opisuje sytuację związaną z objęciem tronu polskiego po wygaśnięciu dynastii Piastów
- przedstawia inne dokonania i zainteresowania Mikołaja Kopernika

OCENA CELUJĄCA:

UCZEŃ:

- potrafi zaproponować podział źródeł pisanych bądź niepisanych na podkategorie
- wskazuje wybitne postaci w dziejach regionu
- omawia genezę polskich symboli narodowych
- tworzy przewodnik po własnym regionie
- przyporządkowuje wydarzenia do epok historycznych
- charakteryzuje znaczenie przyjęcia chrześcijaństwa dla państwa polskiego
- ocenia skutki polityki wewnętrznej i zagranicznej B. Chrobrego dla państwa polskiego
- przedstawia skutki bitwy pod Grunwaldem oraz postanowienia pokoju toruńskiego

WYMAGANIA ROCZNE(obowiązują również wymagania śródroczne)

OCENA DOPUSZCZAJACA:

UCZEŃ:

- zna królów Polski: Zygmunta I Starego, Zygmunta II Augusta i Stefana Batorego
- przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminami: potop szwedzki,
- wymienia państwa, które dokonały rozbiorów Polski
- przedstawia cel powstania kościuszkowskiego
- zna nazwisko autora hymnu państwowego i słowa hymnu
- przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminami: zabór rosyjski, Syberia, tajne nauczanie, II RP,
- wskazuje na mapie obszar II RP, Gdynię
- zna wydarzenia związane z datą 1 września 1939r.
- wie, kim był Karol Wojtyła

- podaje miasto, w którym urodził się Karol Wojtyła
- przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminami: demokracja, strajk, solidarność, związek zawodowy
- wie, jak się nazywał pierwszy przywódca związku zawodowego „Solidarność” i późniejszy prezydent

OCENA DOSTATECZNA:

UCZEŃ:

- poprawnie posługuje się terminami: kanclerz, hetman, mecenas, konstytucja, kosynierzy
- zna wydarzenia związane z datami: 1655–1660, 1683
- zna wydarzenia związane z datami: 3 maja 1791 r., 1794, 1795
- zna wydarzenia związane z datą: 1797
- charakteryzuje postać Romualda Traugutta
- zna wydarzenia związane z datami: 1863 - 1864
- wymienia, za jakie dokonania Maria Skłodowska-Curie otrzymała Nagrodę Nobla
- zna wydarzenia związane z datami: 1914–1918; 11 listopada 1918 r.
- wyjaśnia, dlaczego Gdynia stała się polskim „oknem na świat”.
- zna wydarzenia związane z datami: 1 sierpnia 1944 r.
- charakteryzuje postaci Zośki, Alka i Rudego
- poprawnie posługuje się terminem: „żołnierze niezłomni”
- wymienia nazwy kontynentów, które odwiedził Jan Paweł II
- wyjaśnia, dlaczego w 1980 r. doszło do masowych strajków robotniczych
- opisuje okoliczności zawiązania związku zawodowego :’Solidarność”.

OCENA DOBRA:

UCZEŃ:

- poprawnie posługuje się terminem „złoty wiek”
- wskazuje na mapie: Zamość
- zna postać: Stefan Czarniecki, Jan III Sobieski oraz ich dokonania
- wymienia zasługi króla Stanisława Augusta Poniatowskiego
- pisuje przebieg powstania kościuszkowskiego

- przedstawia znaczenia uchwalenia konstytucji 3 maja
- opisuje Legiony Polskie we Włoszech oraz panujące w nich zasady
- wyjaśnia, dlaczego Polacy prowadzili działalność konspiracyjną
- przedstawia dokonania M. Skłodowskiej-Curie i wyjaśnia, za co została uhonorowana Nagrodą Nobla
- wyjaśnia rolę Józefa Piłsudskiego w odzyskaniu niepodległości i budowie państwa polskiego
- omawia przebieg wojny polsko-bolszewickiej
- opisuje najważniejsze akcje Szarych Szeregów, w tym akcję pod Arsenalem
- opisuje represje komunistów wobec zwolenników prawowitych władz polskich
- charakteryzuje rolę Kościoła katolickiego w czasach komunizmu
- zna wydarzenia związane z datami: sierpień 1980, 1989
- zna głównych bohaterów: "Solidarności" – Lecha Wałęsę i Annę Walentynowicz

OCENA BARDZO DOBRA:

UCZEŃ:

- wyjaśnia słowa Zamoyskiego: "Takie będą Rzeczpospolite, jakie ich młodzieży chowanie".
- przedstawia przebieg potopu szwedzkiego i przełomowej obrony Jasnej Góry
- przedstawia najwybitniejszych twórców doby stanisławowskiej oraz ich dokonania
- przedstawia znaczenie uchwalenia konstytucji 3 maja
- wyjaśnia, dlaczego Polacy zaczęli tworzyć legiony polskie u boku Napoleona
- opisuje charakter, przebieg i skutki powstania styczniowego
- wymienia innych polskich laureatów Nagrody Nobla
- poprawnie posługuje się terminem: "orlęta lwowskie".
- charakteryzuje i wskazuje na mapie obszar Centralnego Okręgu Przemysłowego
- charakteryzuje działalność Polskiego Państwa Podziemnego
- charakteryzuje postaci Witolda Pileckiego i Danuty Siedzikówny
- wyjaśnia znaczenie pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do kraju dla społeczeństwa polskiego
- poprawnie posługuje się terminem: stan wojenny, Okrągły Stół

OCENA CELUJACA:

UCZEŃ:

- charakteryzuje Zamość, jako przykład miasta renesansowego
- wyjaśnia skutki wojen Rzeczypospolitej w XVII w.
- wskazuje na mapie rozbiory Polski
- wyjaśnia, dlaczego powstanie styczniowe upadło
- opisuje działalność Marii Skłodowskiej-Curie podczas I wojny światowej
- opisuje przebieg walk o granice II RP
- przedstawia przebieg powstania warszawskiego
- wie, kiedy obchodzony jest Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”
- charakteryzuje krótką biografię Jana Pawła II
- Wskazuje różnice polityczne między czasami komunizmu a wolną Polską
- wyjaśnia skutki rozmów Okrągłego Stołu

Opracowała :

mgr Grażyna Ogorzałek